

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques
**Institut per al Desenvolupament i la
Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**

MEMÒRIA DE TREBALL

(ANY 2005)

INSTITUT PER AL DESENVOLUPAMENT I LA PROMOCIÓ DE L'ALT PIRINEU I ARAN

Els territoris de l'Alt Pirineu (Alta Ribagorça, Alt Urgell, Cerdanya, Pallars Jussà i Pallars Sobirà) i Aran constitueixen una unitat territorial amb una especificitat pròpia. Atès que presenten una sèrie de necessitats –sanitàries, de turisme de muntanya, agrícoles, ramaderes i forestals, de comunicacions i infraestructures viàries, d'ensenyament i de millora de l'hàbitat rural, entre d'altres -, diferents de les de la resta de país, cal respondre-hi, lògicament, amb polítiques sectorials diferenciades que garanteixin plenament la igualtat d'oportunitats dels seus habitants.

D'acord amb aquesta premissa, el Parlament de Catalunya va aprovar per unanimitat de tots els grups polítics, la llei 28/2002, de 30 de desembre, de creació de l'Institut per al Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA).

L'IDAPA es constitueix com un instrument per impulsar el desenvolupament d'aquest territori de muntanya, i crear complicitats entre el Govern de la Generalitat i els ens locals de caràcter transversal.

Enguany l'IDAPA es va reunir el dia 16 d'abril a l'Arxiu Històric Comarcal de Sort. L'eix central d'aquesta sessió va ser la presentació del Pla Territorial de l'Alt Pirineu i Aran abans d'obrir un període de consultes i audiència pública.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS

- I. Contribuir al desenvolupament integral i la promoció de l'Alt Pirineu i Aran (APiA).
- II. Elaborar, avaluar i executar o impulsar plans de promoció i desenvolupament de caràcter global o sectorial, amb criteris de sostenibilitat.
- III. Promoure, elaborar i assessorar estudis i treballs tècnics per a conèixer millorar la realitat i les perspectives de l'APiA.
- IV. Fomentar la projecció de l'Alt Pirineu i Aran i fer-ne conèixer els trets d'identitat.
- V. Adoptar mesures per a impulsar els diferents sectors d'activitat.
- VI. Defensar els interessos de la població de l'APiA.

ACTUACIONS ESPECÍFIQUES

1.- **Pla estratègic de senderisme.** Consolidació del treball iniciat des de l'IDAPA l'any 2004. Aquest pla estratègic s'emmarca en una aposta pel turisme de cultural i de natura, sostenible i de qualitat. La promoció adequada del senderisme ha de permetre beneficis a aquells nuclis de població que se situen a les capçaleres de les valls i a les valls més aïllades de l'àmbit territorial de l'Alt Pirineu i l'Aran, i que s'allunyen del turisme massiu de la neu.

2.- **Projecte Camins Vius.** Redacció d'un Pla d'actuacions per a la rehabilitació dels camins i la seva adequació per a la pràctica del senderisme, que integren el projecte de circumval·lació del Parc Nacional d'Aigüestortes i l'Estany de Sant Maurici.

3.- **Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran.** Presentació conjunta amb el Departament de Política Territorial i Obres Públiques de l'avantprojecte del Pla Territorial de Alt Pirineu i Aran, davant el consell rector de l'IDAPA. L'acte va tenir lloc a la població de Sort, al Pallars Sobirà.

4.- **Promoció de l'esquí nòrdic.** Juntament amb l'ACEM, es preparà una campanya de promoció conjunta de les estacions d'esquí nòrdic situades als territoris pirinencs. Des de l'IDAPA s'aposta per recolzar aquesta pràctica esportiva no massificada com a element de desenvolupament local sostenible.

5.- **Promoció de la ramaderia.** D'acord amb la Federació de la Vaca Bruna dels Pirineus, el 9 i 10 d'abril es va celebrar a la Seu d'Urgell el "Concurs Nacional de la Raça Bruna dels Pirineus". Aquest concurs té com a finalitat la

promoció de la ramaderia ecològica i s'ha organitzat de manera conjunta entre les associacions ramaderes i la sala d'especejar Ecològica dels Pirineus.

6.- Projecte de posada en valor dels jaciments paleontològics de Coll de Nargó (Alt Urgell). Col·laboració en l'obertura d'una sala d'exposicions permanent en aquest poble de l'Alt Urgell. Aquesta sala neix amb la voluntat d'explicar les darreres descobertes realitzades en els jaciments paleontològics del municipi.

7.- Participació en el Projecte Aixalda. Projecte del Grup d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu, per a l'edició d'un estudi integral del dialecte pallarès. L'Institut ha participat en la realització de l'estudi previ, imprescindible per a l'edició.

8.- Avantprojecte del Museu de les Papallones de Catalunya. Redacció de l'avantprojecte museològic per a l'establiment de les directrius principals del Museu de les Papallones de Catalunya situat a Pujalt, al Pallars Sobirà.

9.- Participació en l'avantprojecte per a l'elaboració d'un Mapa Turístic del territori de l'Alt Pirineu i l'Aran. Aquest treball s'ha realitzat de manera conjunta amb les oficines de turisme de les sis comarques que integren el territori de l'Alt Pirineu i l'Aran. La proposta vol integrar els productes turístics existents a cada comarca i també els atractius específics de cada una d'elles, oferint als visitants de l'alta muntanya catalana un mapa turístic general.

10.- Treball per a la georeferenciació dels senders rurals i de muntanya. Creació d'una base de dades de senders que permet extreure informació acurada de cada un dels camins adequats per a la pràctica del senderisme,

recollint dades diverses com són: les longituds, els pendents, la senyalització existent, etc. Posar a l'abast dels tècnics aquesta informació ha de permetre una major eficiència en la realització de les tasques de manteniment del conjunt de senders.

11.- Participació en diverses activitats realitzades per l'Ecomuseu de les Valls d'Aneu. Col·laboració en la realització d'exposicions; en la itinerància de diverses exposicions pel conjunt del territori de l'Alt Pirineu i l'Aran; en l'edició de tríptics informatius sobre rutes guiades; i en la redacció del document *Treball d'anàlisi de la situació actual dels museus de l'Alt Pirineu i Aran*.

12.- Promoció de la cultura i la història pallaresa. Participació de l'Institut en la diada del Pallars; en les Jornades de la Guerra del '36 i en l'exposició Muntanyes de Rebel·lia Hug Roger III.

13.- Impuls de l'edició del CD de Cançons de l'Alt Urgell. L'IDAPA ha participat en l'edició d'un cançoner on es recullen diverses cançons tradicionals dels Pirineus. Aquesta compilació, a cura d'Artur Blasco és una mostra de la riquesa musical del nostre territori.

14.- Treball de recerca etnogràfica. Realització de diverses entrevistes a padrins residents al territori sobre els antics oficis a les comarques pirinenques. Actualment, la recuperació de la memòria sobre les activitats tradicionals en retrocés és una prioritat del treball sobre el patrimoni cultural als Pirineus.

15.- Participació en la festa literària de la Nit de Santa Llúcia 2005 celebrada a la Seu d'Urgell. L'IDAPA va donar suport a aquesta iniciativa organitzada per Òmnium Cultural i l'Ajuntament de la Seu d'Urgell. Aquest

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques

**Institut per al Desenvolupament i la
Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**

esdeveniment cultural té un gran ressò mediàtic al país; la seva celebració a la capital de l'Alt Urgell va permetre situar l'atenció general en la ciutat urgellenca.

16.- Col·laboració en el Curs sobre gestió de Xarxes de camins tradicionals i senderisme al Pirineu. Curs organitzat de manera conjunta pel Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça i els Cicles Formatius Forestals del propi IES Pont de Suert. Aquest curs apostà per la formació en l'adequació de camins per a la pràctica del senderisme. Aquesta és una temàtica que no s'inclou en els plans d'estudis de les diverses disciplines que s'imparteixen a les comarques dels Pirineus. Davant l'actual proliferació de senders pel territori, és important oferir la formació pertinent per a la seva adequació i posterior manteniment.

PARTICIPACIÓ EN JORNADES

1.- Organització de la ***I Jornada sobre bioconstrucció i integració paisatgística d'energies alternatives a l'Alt Pirineu i Aran***. Realitzada el 19 de febrer a Sort, i que ha comptat amb la col·laboració del Consell Comarcal del Pallars Sobirà i de l'Ajuntament de Sort.

2.- Col·laboració en el projecte **Accions de promoció de l'activitat artesana a les zones rurals i de muntanya**, encapçalat des del CEDRICAT.

- **Acció 1:** jornada-taller *Activem, promovem, parlem de l'artesania* celebrada a Solsona el 17 de febrer. Aquesta jornada ha estat organitzada pel CEDRICAT amb la col·laboració de diverses entitats, d'entre les que cal destacar Artesania de Catalunya. En el marc d'aquesta jornada s'ha presentat l'estudi "Dona i artesania" elaborat des del CEDRICAT i s'ha creat el marc per debatre amb experts/tes les problemàtiques existents i les possibles propostes de futur per dinamitzar el sector de l'artesania.
- **Acció 2:** visita a Navarra per poder conèixer l'experiència del projecte "Viajando por nuestros oficios y tradiciones" com a exemple d'obtenció d'un producte turístic a través dels recursos locals. La sortida va tenir lloc entre els dies 2 i 4 de febrer.

3.- Col·laboració en diverses activitats amb **PirineuFòrum** (organitzat per DEPANA-GAP)

- **Activitat 1:** La carn ecològica dels Pirineus: Per què ens convé, com identificar-la, i on trobar-la? (Mercat de la Boqueria de Barcelona, 3 de març)
- **Activitat 2:** Ramaderia i sostenibilitat als Pirineus: Present i futur (Pont de Suert, 18 i 19 de maig)
- **Activitat 3:** El Prepirineu: l'altre Pirineu? Un espai a la recerca d'identitat (Tremp, 11 i 12 de novembre)
- **Activitat 4:** La nova cultura de l'aigua en zones de muntanya (la Seu d'Urgell, 17 de desembre)

4.- Col·laboració en la **XVI Trobada Empresarial al Pirineu**, dedicada en aquesta edició a debatre sobre *L'empresari enfront el futur: Arrelar o deslocalitzar*. Aquest acte s'organitza de forma anual per l'Associació Trobada al Pirineu. Enguany s'ha celebrat els dies 9 i 10 de juny a Rialp (Pallars Sobirà).

5.- **Congrés Estatal de Turisme d'interior i de muntanya**. Participació de l'Institut en el 1r. Congrés Estatal de Turisme, celebrat a la Seu d'Urgell, els dies 5, 6 i 7 de juny. L'objectiu d'aquest congrés ha estat, partint de l'anàlisi i la diagnosi de diversos productes turístics existents establir unes pautes per a l'afavoriment d'unes activitats turístiques sostenibles als territoris d'interior i de muntanya.

6.- Col·laboració amb la **XII Trobada d'escriptors al Pirineu**, promoguda pel Grup d'Estudis de Llengua i Literatura de Ponent i del Pirineu. Aquesta XIIa. edició s'ha celebrat del 24 al 26 de juny a la població navarresa d'Urdazubi.

7.- Col·laboració en l'**Homenatge a Joan Coromines** realitzat a Esterri d'Àneu els dies 1 i 2 de juliol. Aquest homenatge ha estat organitzat per la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i el Consell Cultural de les Valls d'Àneu.

8.- Col·laboració en la realització de la **Fira de Sant Ermengol** de la Seu d'Urgell, que ha tingut lloc els dies 15 i 16 d'octubre. Aquesta Fira organitzada anualment per l'Ajuntament de la Seu d'Urgell, va més enllà de les habituals fires d'origen ramader transformades en fires multisectorials. La Fira de Sant Ermengol se centra en els productes artesans del Pirineu, i s'hi destaca de manera especial el treball al voltant de la producció i la difusió dels formatges artesans elaborats al territori.

9.- Col·laboració a les jornades **Reflexions, experiències i expectatives al voltant del patrimoni cultural pirinenc**, que ha tingut lloc els dies 3, 4 i 5 de novembre a Esterri d'Àneu.

PARTICIPACIÓ EN PUBLICACIONS DE TEMÀTICA PIRINENCA

1.- Participació en la publicació del llibre ***El senyor mestre. Escola i vida quotidiana al Pirineu als anys vint a través de les fotografies de Francesc Masclans***. El llibre ha estat editat per Garsineu Edicions de Tremp dins la col·lecció Memòria Gràfica. L'obra presenta una vuitantena d'imatges i s'encapçala amb un estudi introductori a càrrec d'Ignasi Ros i Fontana.

2.- Col·laboració en la publicació de les **Primeres Trobades Culturals Pirinenques** amb el títol: ***La Globalització al Pirineu***. Edició d'un llibre que recull les opinions dels participants en les primeres Trobades Culturals Pirinenques, realitzades el dia 9 d'octubre de 2004 a la Universitat d'Andorra. Compta amb la participació de membres del govern andorrà i català, i de diverses personalitats de l'àmbit pirinenc.

3.- Col·laboració en l'edició del llibre ***Arquitectura popular del Pallars***. Garsineu Edicions de Tremp publica aquesta obra de l'etnògraf Ramon Violant i Simorra (1903–1956) en la seva línia de treball destinada a la recuperació de la literatura sobre els Pirineus. L'obra estudia les diverses tipologies de construcció de cases, pallers i corrals per al bestiar, en l'àmbit territorial del Pallars i l'Alta Ribagorça.

4.- Participació, juntament amb el Consell Comarcal de la Cerdanya en l'edició del llibret didàctic ***Les instal·lacions ambientals de la Cerdanya: l'abocador, la deixalleria, la depuradora i la potabilitzadora***. Aquest llibret fa un recull de les instal·lacions ambientals de la Cerdanya i del seu funcionament. És una publicació eminentment didàctica, atès que presenta un seguit de dibuixos,

esquemes i fotografies il·lustratius dirigits bàsicament a un públic escolar, però que pot ser d'interès pel públic en general.

PERSONAL

L'estructura orgànica de funcionament de l'IDAPA la conforma la següent relació de personal:

Personal	Nivell	Serveis
Laboral (1)	A	Directiu

GESTIÓ ECONÒMICA.

La Llei 11/2004, de 27 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2005, aprovà el pressupost per a l'exercici 2005, per un import de 352.503,00 €

PRESSUPOST D'INGRESSOS

Actius financers	50.000,00
Ingressos patrimonials	2.500,00
Transferències	300.003,00

Pel que fa al pressupost de despeses, les xifres estan equilibrades amb el pressupost d'ingressos. La distribució de les despeses per capítols pot apreciar-se en el quadre següent.

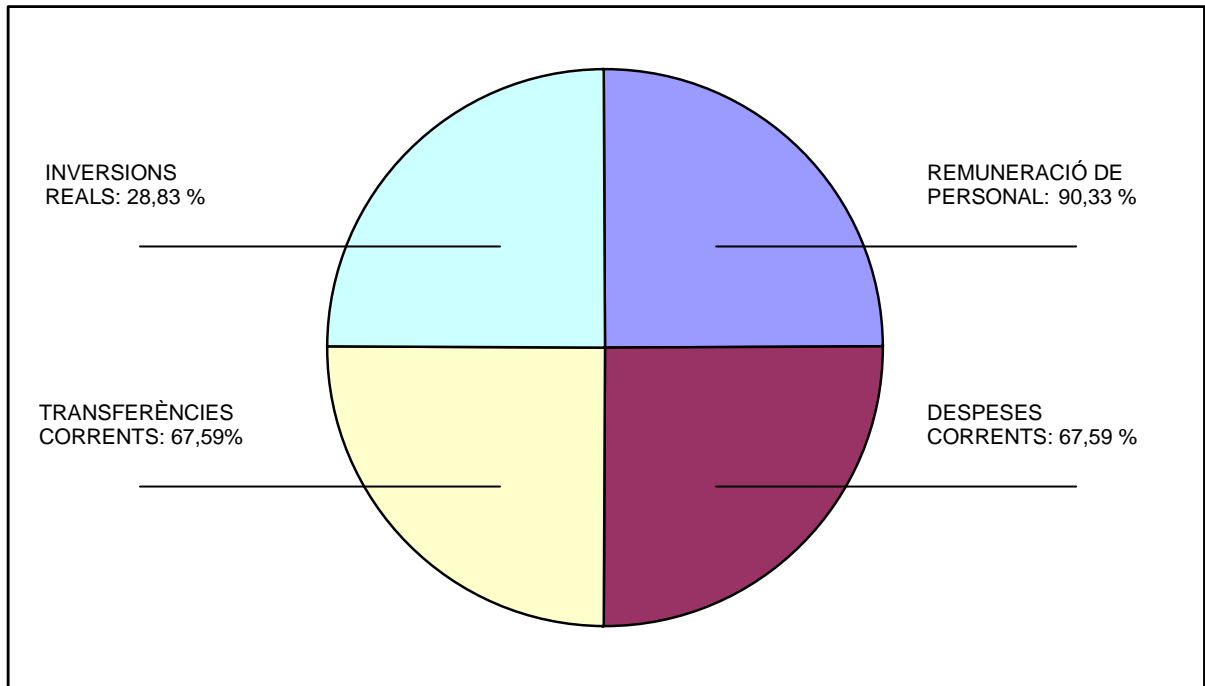
PRESSUPOST DE DESPESES

Remuneració de personal	73.255,02
Despeses de béns corrents	175.436,98
Transferències corrents	24.310,00
Inversions reals	79.500,00
Transferències reals	1,00

Pel que fa l'estat d'execució del pressupost de despeses, aquest s'ha tancat en una mitjana global de 59,13 %.

Pel que fa al percentatge d'execució per capítols, aquest es reflecteix en el gràfic.

ESTAT D'EXECUCIÓ DEL PRESSUPOST EN PERCENTATGE

El resultat pressupostari de l'exercici ha estat el següent:

Operacions corrents		
Drets Liquidats	275.296,47 €	
Obligacions reconegudes	161.798,58 €	
Resultat pressupostari		113.497,89 €

Pel que fa al Compte General de Tresoreria

Existències inicials		80.954.39 €
Total d'ingressos pressupost corrent	275.296,47 €	
Total d'ingressos operacions tresoreria (formalització)	18.529,13 €	
Total pagaments pressupost corrent	143.269,45 €	
Total pagaments exercicis tancats	862,87 €	
Total pagaments pressupost corrent (formalització)	18.529,13 €	
Total pagaments operacions tresoreria	19.001,95 €	
Existència a final de l'exercici		193.116,95 €

CONSELL RECTOR

Composició del Consell Rector a 31 de desembre de 2005

PRESIDENT	
Hble. Sr. Joaquim Nadal	Conseller de Política Territorial i Obres Públiques
ADJUNT A LA PRESIDÈNCIA PER AL TERRITORI DE L'ARAN	
Sr. Carlos Barrera Sánchez	Síndic del Conselh Generau d'Aran
VICEPRESIDENT PRIMER	
Sr. Agustí López i Pla	Alcalde de l'ajuntament de Sort i diputat al Parlament
VICEPRESIDENT SEGON	
Sr. Víctor Orrit i Ambrosio	Delegat territorial del Govern de la Generalitat a l'Alt Pirineu i Aran
VOCALS EN REPRESENTACIÓ DELS GRUPS PARLAMENTARIS	
Sr. Albert Batalla Siscart	Grup Parlamentari Convergència i Unió
Sr. Francesc Xavier Boya i Alòs	Grup Parlamentari Socialistes - Ciutadans pel Canvi
Sr. Josep Ardanuy i Tarrat	Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya
Sr. Josep M. Fabregat i Vidal	Grup Parlamentari Partit Popular de Catalunya
Sr. Amadeu Gallart i Sort	Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya - Verds
VOCALS EN REPRESENTACIÓ DE LA GENERALITAT	
Sr. Vidal Vidal i Culleré	Departament de Comerç, Turisme i Consum
Sr. Joan Ganyet i Solé	Departament de Política Territorial i Obres Públiques
Sr. Albert Pereira i Solé	Departament de Governació i Administracions Públiques
Sra. Maria Antònia Monés i Farré	Departament d'Economia i Finances
Sr. Josep Pau i Pernau	Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
Sr. Ramon Luque i Porriño	Departament de Medi Ambient i Habitatge
VOCALS EN REPRESENTACIÓ DELS CONSELLS COMARCALS	
Sr. Carlos Barrera Sánchez	Consell General d'Aran
Sr. Joan Riu i Llonch	Consell General d'Aran
Sr. Víctor León Plana	Consell General d'Aran
Sr. Joan Perelada i Ramon	Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Sr. Albert Alins i Abad	Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Sr. Jaume Monsó i Alòs	Consell Comarcal de l'Alta Ribagorça
Sr. Ventura Roca i Martí	Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Sr. Jordi Ausàs i Coll	Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Sr. Jesús Bentanachs Vives	Consell Comarcal de l'Alt Urgell
Sr. Joan Pous i Porta	Consell Comarcal de la Cerdanya
Sr. Joan Planella Casasayas	Consell Comarcal de la Cerdanya
Sr. Carles Bertran i Rigola	Consell Comarcal de la Cerdanya
Sr. Xavier Pont Jordana	Consell Comarcal del Pallars Jussà
Sr. Joan Ubach i Isanta	Consell Comarcal del Pallars Jussà
Sr. Josep Castells i Farré	Consell Comarcal del Pallars Jussà

Generalitat de Catalunya
Departament de Política Territorial
i Obres Públiques

**Institut per al Desenvolupament i la
Promoció de l'Alt Pirineu i Aran**

Sr. Àngel Guiu Abella	Consell Comarcal del Pallars Sobirà
-----------------------	-------------------------------------

Sr. Agustí López i Pla	Consell Comarcal del Pallars Sobirà
------------------------	-------------------------------------

Sr. Lluís Colomé i Llau	Consell Comarcal del Pallars Sobirà
-------------------------	-------------------------------------

SECRETARI

Sr. Marc Porta i Fàbrega	Director de l'IDAPA
--------------------------	---------------------
